

IKASLEAREN GIDA:

**Kulturaniztasuna eta eleaniztasuna
gizarte konplexuetan**

**IKASTURTEA:
2015-2016**

TITULAZIOA: GRADUA PSIKOLOGIAN

ZENTRO: PSIKOLOGIA FAKULTATEA
IKASTURTEA: 2015-2016

IKASLEAREN GIDA

1. IRAKASGAIAREN OINARRIZKO EZAUGARRIAK

IZENA: Kultura-aniztasuna eta eleaniztasuna gizarte konplexuetan

KODEA: 25079

IKASTURTEA: 3. edo 4.

IRAKASGAI MOTA = Hautazkoa

ECTS Kredituak: 6

kurtsoa: 3. edo 4.

LAUHILEKOA: 1

Bete beharrekoak:

Gomendioak: Eskuhartze psikosozialeko minorreko gainontzeko ikasgaiak aldi berean ikastea

2. IRAKASLE-TALDEAREN DATUAK

IZENA: Lorena Gil de Montes Echaide

ZENTRO/SAILA: Gizarte psikologia eta portaera zientzien metodologia saila

ALORRA: Gizarte psikologia

BULEGOA: 2D13

e-posta:
lorena.gildemontes@ehu.eus

TLF: 943 01 56 90

URL WEB:

3. IRAKASGAIAREN BERARIAZKO ETA ZEHARKAKO GAITASUNAK

Gaitasuna	Irakasgaiaren berariazko gaitasunak
1	Gizartearen kulturantzarenarekin eta eleaniztasunarekin eta banakoen kulturantzarenarekin eta eleaniztasunarekin zerikusia duten funtsezko kontzeptuak eta teoria nahiz eredu psikosozialak ezagutzea
2	Gizarteratzea eta bizikidetasuna faboratzen duten kulturantzarenaren eta eleaniztasunaren ahalmenak ezagutzea
3	Lortutako jakintzak ikerketan eta gizarteko esku hartzeetan aplikatzeko gai izatea
4	Diziplina anitzeko eta kultura anitzeko taldeetan lan egiteko gai izatea
5	Ahozko nahiz idatzizko txosten teknikoak egiteko gai izatea
6	Kulturantzarenari eta eleaniztasunari buruzko dokumentazio-iturriak erabiltzeko gai izatea, eta informazio eskuratzeko behar diren estrategiak menderatzen direla erakustea

4. PROGRAMA

4.1. PROGRAMA TEORIKO ZABALA

Programa teoriko zabala

1 gaia.- Kultura eta balioak

- Balioen azterketa kultura ezberdinetan
- Schwartzen balioen sailkapena
- Garapen sozio-historikoa eta Inglehartzen balioen sailkapena

2 gaia.- Kultura eta ondorio psikosozialak

- Zer da kultura?
- Hofstederen proiektua
- Hofstederen dimentsioak: Indibidualismoa eta kolektibismoa, boterearekiko distantzia, ziurgabetasuna ekiditea, maskulinitatea eta feminitatea

3 gaia.- Selfaren eraikuntza kulturala: Kognizioa, motibazioa, emozioak

- Selfaren eraikuntza kulturala. Garapena
- Selfaren eraikuntza independientea eta elkarmenpekoa
- Selfaren eraikuntza eta bere ondorioak kognizioan eta motibazioan
- Selfaren eraikuntza eta bere ondorioak emozioetan eta ongizatean

4 gaia.- Kulturarteko komunikazioa

- Elkarrekintza soziala eta hizkuntza
- Kultura eta hizkuntza-testuinguru maila
- Kultura eta komunikazio estiloak
- Kultura, elkarrekintza soziala eta hizkuntzaren erabilera

5 gaia.- Akulturazio psikologikoa

- Identitate kulturala eta akulturazioa
- Akulturazio estrategiak
- Akulturazio estresa
- Migrazioa

6 gaia.- Identitate etnikoa eta hizkuntzaren erabilera

- Identitate etnikoa eta bizindar etnolinguiskoa
- Hiztun taldeekiko jarrerak
- Komunikazio bateratasunaren eta desberdintzearen oinarri psikosozialak
- Hizkuntza-portaera hizkuntza-ukipen egoeretan

7 gaia.- Diskriminazioa eta estigma

- Diskriminazio portaera
- Diskriminazio mota agerikoak eta izkutuak
- Diskriminazioa azaltzen duten prozesu psikosozialak
- Diskriminazioaren ondorioak besteengan: Estigma

8 gaia.- Bizikidetzeta

- Diferentzietan oinarritutako komunitatea
- Komunikazioa diferentzien komunitatean
- Inklusio morala

4.2. PRAKTIKA EGITASMOA (*)

1 JARDUERA: Giza aniztasuna

Helburua: Talde soziokultural 'ezberdin' bati buruzko lana burutzea. Taldearen bizindarra deskribatuko da eta gizartean dauden talde horrenganako jarrerak, estigmatizaziora daramaten prozesu sozio-psikologikoak eta interakzio moduak landuko dira. Entregagaia: Informea. Gaitasunak: 1,2,3,4,5,6

2 JARDUERA: Diferentzia kulturalak

Helburua: Bi herrialdeen arteko ezberdintasun kulturei buruzko lana burutzea. Bertan aztertuko dira dimentsio sozio-psikologikoak, balio personal eta kulturalak eta alderdi soziohistorikoak. Entregagaia: Informea eta ahozko aurkezpena. Gaitasunak: 1,2,3,4,5,6

3 JARDUERA: Ni kulturala

Helburua: Pertsonaren eraikuntza soziokulturalari buruzko lana egitea. Niaren esanahi kulturala lantzen da, bere garapenean parte hartzen duten faktoreak eta eraikuntza

kulturalaren ondorioak motibazioan, kognizioan eta emozioetan. Entregagaia: Informea eta kontzeptu-mapa. Gaitasunak: 1,2,3,5

4 JARDUERA: Identitate etnokulturala eta akulturazioa

Helburua: Talde etnokulturalen arteko harreman moten inguruko lana burutzea. Eskolan egiten den talde dinamika batean asmatutako talde baten identitate etnokulturala zehazten da. Talde batek beste talde baten aginpean dagoen lurralde batera migratu behar dueneko historia aurkezten da, eta talde etnokulturek elkarren artean negoziaketak egin behar dituzte, akulturazio estrategiak aztertuz. Entregagaia: informea eta posterra. Gaitasunak: 1,2,3,4

5 JARDUERA: Identitatea eta talde etnolinguistikoen arteko ukipena

Helburua: Hiru pelikula zatitan agertzen diren pertsonarteko eta taldearteko interakzioak aztertzea. Testuinguru ezberdinetan kokatzen diren taldeen bizindar etnolinguistikoa eta haien hizkuntza-portaerak lantzen dira. Entregagaia: Kasuen azterketari buruzko informea. Gaitasunak: 1,2,3

6 JARDUERA: Eskuhartze psikosozialeko minorreko lan koordinatua

Helburua: Prentsan azaltzen den kasu baten lanketa egitea. Kasua deskribatu eta azaldu behar da, ikasgaiaren ikuspututik eta minorreko beste ikasgai baten ikuspuntutik (psikologia politikoa eta mugimendu sozialak; ingurumen psikologia). Entregagaia: Informea. Gaitasunak: 1,2,3,4,5,6

(*) Komenigarria litzateke jarduera bakoitzarekin zein gaitasun garatzen den zehaztea, bai eta gaitasunaren zenbakia ere.

5.-IRAKASGAIAREN PLANGINTZAKO KRONOGRAMA

(jarraibideak: Psicoplaneko taula kopiatu eta atal honetan itsatsi)

SEMANA ASTEA	Fechas Datak	Cl.								GUZTIRA TOTAL
		Magistral Esk. Magistrala	PA GP	TA	PO	OP	S	M	PCA	
1	07.09.15	2,1		2						5
2	14.09.15	2,1	2							5
3	21.09.15	2,1		2						5
4	28.09.15	2,1	2							5
5	05.10.15	2,1		2						5
6	12.10.15	2,1	2							5
7	19.10.15	2,1		2						5
8	26.10.15	2,1		2						5
9	02.11.15	2,1								3
10	09.11.15	2,1				1			1	5
11	16.11.15	2,1				1			1	5
12	23.11.15	2,1				1			1	5
13	30.11.15									
14	07.12.15						2			2
15	14.12.15									
		36	6	10	3	2	0			60

6. EBALUAZIO-SISTEMA (TEORIA ETA PRAKTIKA)

Azken nota ikastaroan zehar garatutako jardueren batezbesteko nota da. Gutxieneko baldintzak dira jarduera bakoitzean ebaluazio positiboa izatea eta jardueren tutoretzetan ebaluazio positiboa izatea.

Ikasle guztiek deialdi ofizialeko azken azterketan aurkezteko aukera dute. Azken azterketak 4 galdera ireki garatzea eskatzen du (%50). Praktika ebaluatzeko, jarduera praktikoekin lotutako informea eskatuko da (%50). Gutxieneko baldintza zati bakoitzean 5/10 nota lortzea da.

Irakasgai honetan, ikasleak etsamina deialdiari uko egiteko eskaria aurkeztuko ahal du fakultateko idazkaritza orokorrean, irakasleari igorritako eskaria eginik, gehien dela etsaminen aldi ofiziala hasi baino hamar egun lehenago.

7. DOCUMENTAZIOA/BIBLIOGRAFIA

OINARRIZKO:

- Apodaka, E. (2004). *Komunikazioaren gizarte psikologia*. Bilbo: UEU.
- Azurmendi, M. J. (2000). *Psicosociolingüística*. Bilbo: UPV/EHU.
- Gudykunst, W. B. (2004). *Bridging differences: Effective intergroup communication*. California: Sage Publications.
- Páez, D. et al (2003). *Psicología Social, Cultura y Educación*. Madrid: Pearson.
- Smith, P. B., Bond, M. H., eta Kagitçibasi, Ç. (2006). *Understanding social psychology across cultures*. London: Sage Publications.

OSAGARRI:

- Azurmendi, M.-J. (2000). La vitalidad etnolingüística relativa subjetiva (VELS). La aculturación (Modelo MIESC). La identidad social (IS). La identidad etnolingüística (IEL). In Azurmendi, M.-J., *Psicosociolingüística*. Bilbo: UPV/EHU.
- Azurmendi, M.-J. & Larrañaga, N. (2008). La inmigración emergente en la Comunidad Autónoma Vasca (CAV) desde la sociedad de acogida: la aculturación. In J.F. Morales, C. Huici, A. Gómez eta E. Gaviria (Koord.), *Método, teoría e investigación en psicología social*. Madrid: Pearson-Prentice Hall.
- Berry, J.W. (2005). Conceptual Approaches to Acculturation. In K.M. Chon, P.B. Organista eta G. Marin (eds.), *Acculturation. Advances in Theory, Measurement and Applied Research*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Bourhis, R. Y., Giles, H., & Rosenthal, D. (1981). Notes on the construction of a subjective vitality questionnaire for ethnolinguistic groups. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 2, 144-155.
- Bradac, J. J., Cargile, A. C., & Hallett, J. S. (2001). Language attitudes: Retrospect,

conspicuous, and prosocial. En W. P. Robinson eta H. Giles (Eds.), *The new handbook of language and social psychology* (orr. 137-155). Chichester: John Wiley and sons.

Breugelmans, S. M. & Poortinga, Y. H. (2006). Emotion without a word: Shame and guilt among Rarámuri Indians and Rural Javanese. *Journal of Personality and Social Psychology*, 91 (6), 1111-1122.

Brown, P. & Levinson, S. (1987). *Politeness: Some universals in language use*. Cambridge: Cambridge University Press.

Cousins, S. D. (1989). Culture and self-perception in Japan and the United States. *Journal of Personality and Social Psychology*, 56, 124-131.

Demoulin, S., Leyens, J. P., & Dovidio, J. F. (2009). *Intergroup misunderstandings. Impact of divergent realities*. London: Psychology press.

Fitch, K. L. & Sanders, R. E. (2005). *Handbook of language and social interaction*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Giles H. & Ogay, T. (2007). Communication accommodation theory. En B. B. Whaley y W. Samter (Eds.), *Explaining communication: Contemporary theories and exemplars* (orr. 293-310). Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates.

Goffman, E. (2001). *Estigma: La identidad deteriorada*. Buenos Aires: Amorrortu editores. Primera edición en inglés en 1963.

Holtgraves, T. M. & Kashima, Y. (2007). Language, meaning, and social cognition. *Personality and Social Psychology Review*, 12 (1), 73-94.

Kim, Y. Y. & Gudykunst, W. B. (1988). *Theories in intercultural communication*. Newbury Park: Sage publications.

Kitayama, S., & Cohen, D. (2007). *Handbook of cultural psychology*. New York: The Guilford Press.

Maass, A. (1999). Linguistic intergroup bias: Stereotype perpetuation through language. En M. P. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (vol. 11, orr. 79-122). California: Academic press.

Ng, S. H., Candlin, C. N., & Chiu, C. Y. (2004). *Language matters: Communication, culture, and identity*. Hong Kong: University press.

Ros, M., Cano, I. & Huici, C. (1987). Language and intergroup perception in Spain. *Journal of Language and Social Psychology*, 6 (3-4), 87-103.

BALIABIDEAK INTERNETen:

<http://www.ehu.es/pswparod/>

<http://geert-hofstede.com/countries.html>

<http://www.worldvaluessurvey.org/>

<http://www.7billionothers.org/es/testimonies/podcast>

<http://www.ikuspegi-inmigracion.net/eus/>

<http://www.mugak.eu/eu/nor-gara>

<http://turismoirresponsable.info/>

<http://www.emun.com/>

<http://www.soziolinguistika.org/eu/node/1108>

<http://www.sil.org/>

<http://www.ialsp.org/conf.html>

<http://www.discourses.org/>

http://www.adviceguide.org.uk/wales/discrimination_w.htm
<http://knowledge.sagepub.com/view/multiculturalpsychology/SAGE.xml>

8. TUTORE-ORDUTEGIAK

Tutoretza ordutegia ezagutu ahal izango da hurrengo bideen bitartez

- Egela ikasgelan
- Bulegoko atean ikusgarri
- Interneten (<http://www.ehu.eus/es/web/psikologia/gradua-tutoretzak>)